

*Parlamentul României*  
*Camera Deputaților*

*1/221/ea*  
*21.12.2011*

**OPINIE**

privind fondul

**Comunicării „Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic”**

COM(2011) 571

Având în vedere Tratatul de la Lisabona, în special art. 5 și 12 TUE și Protocoalele nr. 1 și nr. 2 anexate tratatului,

Având în vedere Constituția României, republicată, în special art. 148,

Având în vedere Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011,

Luând în considerare proiectul de opinie exprimat de Comisia pentru industrii și servicii, în ședința sa din 29.11.2011,

Luând în considerare punctul de vedere exprimat de Comisia pentru industrii și servicii, în ședința sa din 6.12.2011,

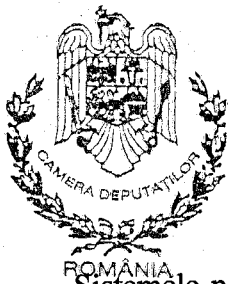
Luând în considerare proiectul de opinie adoptat de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 13.12.2011,

Având în vedere aprobarea Biroului Permanent al Camerei Deputaților din 19.12.2011,

Camera Deputaților, în conformitate cu prevederile art. 40 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 din data de 27 aprilie 2011, adoptă prezenta opinie:

1. În capitolul 3.3 - Sprijinirea cercetării și a inovării - comunicarea identifică nevoia stabilirii unei baze de cunoștințe mai cuprinzătoare și credibile cu privire la modul în care reacționează diversele sisteme naturale la presiunile exercitate asupra lor.

Având în vedere numărul mare de tipuri de habitate unionale din România, conform Directivei Habitare, precum și faptul că planurile de management pentru siturile Natura 2000 se află în prezent în curs de elaborare, Camera Deputaților consideră că sublinierea acestei necesități este salutară pentru România.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

Sistemele naturale prezintă o complexitate de relații funcționale între elementele vii componente. Între speciile de importanță unională (europeană) și cele neunionale există strânse relații ecologice, spre exemplu în lanțurile trofice sau în cele pradă-prădător. Din aceste motive, Camera Deputaților recomandă Comisiei Europene să insiste, prin grupurile de lucru, asupra necesității de a studia toate speciile din siturile Natura 2000 pentru fundamentarea planurilor de management ale acestora, iar nu doar a speciilor unionale (din anexele Directivelor „Specii” și „Habitat”).

2. În capitolul 3.4.1 - Eliminarea treptată a subvențiilor ineficiente - comunicarea face o precizare binevenită asupra efectelor potențial negative ale subvențiilor asupra mediului. Este amintit în acest context efectul unor categorii de subvenții de a crește cantitatea de deșeuri sau de a genera un impact negativ asupra biodiversității.

Această abordare are o relevanță deosebită în contextul eforturilor de dezvoltare economică în direcția coeziunii europene pe care România le face.

Din aceste motive, Camera Deputaților consideră că ar fi binevenit ca grupurile de lucru ale Comisiei Europene să ia în dezbatere și diversele forme de impact negativ asupra mediului și resurselor generate de economia de scară, în special în situația societăților transnaționale, pentru a surprinde efectele la scară europeană ale acestor politici de subvenționare.

3. În capitolul 4.6. - Terenuri și soluri - comunicarea atenționează asupra faptului că, „[î]n UE, peste 1 000 km<sup>2</sup> fac obiectul „ocupării de terenuri” în fiecare an pentru locuințe, industrie, drumuri sau în scopuri recreative. Aproximativ jumătate din această suprafață este de fapt „impermeabilă”<sup>1</sup>. Dacă dorim să ajungem în poziția de a nu exista nicio ocupare de terenuri până în 2050, urmând o traiectorie liniară, ar trebui să reducem ocuparea terenurilor la o medie de 800 km<sup>2</sup> pe an în perioada 2000-2020”.

Camera Deputaților consideră binevenite aceste sublinieri și recomandă Comisiei Europene să insiste asupra integrării obiectivului reducerii suprafeței construite (impermeabile) în toate politicile la nivel european relevante.

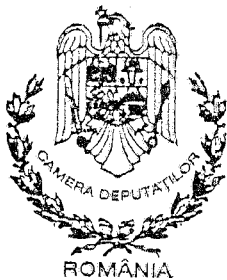
4. În același capitol se menționează că „[î]n numeroase regiuni, solurile sunt erodate în mod ireversibil, sau au un conținut redus de materie organică”.

Acest aspect are o importanță deosebită pentru România, având în vedere erodarea solului întregistrată. În același timp, solul reprezintă o inestimabilă resursă pentru biodiversitate, puțin studiată și luată în considerare la nivelul Uniunii, inclusiv la nivelul rețelei Natura 2000, cu toate eforturile notabile ale DG Mediu.

Siturile Natura 2000 ocupă peste 15% din suprafața României, astfel încât Camera Deputaților consideră că obiectivul de studiere și ocrotire a biodiversității solurilor ar

---

<sup>1</sup> Report on best practices for limiting soil sealing and mitigating its effects (Raport privind cele mai bune practici pentru a limita impermeabilizarea solului și atenuarea efectelor sale), Prokop et al, Comunitățile Europene 2011.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

trebui pus în legătură cu obiectivele de creștere a bazei de cunoaștere menționat de comunicare la capitolul 3.3 - Sprijinirea cercetării și a inovării.

5. La capitolul 3.1.2 - Promovarea producției eficiente - se menționează că „Europa înregistrează cel mai mare volum de importuri nete de resurse pe persoană și economia sa deschisă depinde în mare măsură de importurile de materie primă și energie. [...] Îmbunătățirea reutilizării materiilor prime printr-o mai mare „simbioză industrială” (în care reziduurile provenind de la unele societăți sunt utilizate ca o resursă pentru altele) pe tot cuprinsul UE ar putea economisi 1,4 miliarde de euro pe an și genera 1,6 miliarde de euro din vânzări”.

Ecologia industrială a elaborat și promovat relativ recent (începutul anilor 2000) conceptul „simbioză industrială” amintit. În acest moment este recunoscută eficiența sa limitată de considerente organizatorice și de specificul mediului de afaceri. Pe teritoriul Uniunii Europene sunt cunoscute relative puține inițiative de eco-dezvoltare industrială. Dintre acestea este notabil Parcul industrial de la Kalundborg, Danemarca. În literatura științifică de specialitate se menționează însă că evaluarea acestor inițiative din punct de vedere economic este extrem de dificilă. Nu a putut fi identificat nici un raport independent de evaluare a acestor inițiative la nivelul statelor membre.

Din aceste motive, până în momentul în care se va putea demonstra prin analize economice clare și elocvente valoarea adăugată a conceptului „simbioză industrială” comparativ cu practicile curente de utilizare a deșeurilor ca materie primă, Camera Deputaților consideră că ar trebui evitat riscul alocării de eforturi administrative și financiare europene pentru promovarea acestui concept puțin concludent în acest moment și recomandă eliminarea menționării sale din comunicare.

6. În capitolul 3.2 - Transformarea deșeurilor în resurse - se menționează că „se va asigura că finanțarea din fonduri publice de la bugetul UE acordă prioritate activităților aflate pe o poziție superioară în ierarhia deșeurilor, astfel cum este definit în Directiva-cadru privind deșeurile (de exemplu, prioritate pentru instalațiile de reciclare în defavoarea eliminării deșeurilor) (în 2012/2013).”

Cuprinsul planurilor de management regionale ale deșeurilor municipale, așa cum a fost recomandat de experții Comisiei Europene nu cuprinde o analiză detaliată a acestei etape finale de reciclare, inclusiv sub aspect economic și al mediului de afaceri. Comisia Europeană ar trebui să insiste asupra aspectelor concrete și de afaceri în elaborarea liniilor directoare sau a oricăror documente de orientare în aplicarea strategiilor relevante. Fie în această Comunicare, fie în alte acte relevante, Comisia ar trebui să acorde un spațiu mai amplu aspectelor menționate în textul citat.

7. În secțiunea dedicată Biodiversității, comunicarea amintește că „[b]iodiversitatea stă la baza multora dintre ecosistemele noastre și este vitală pentru rezistența acestora.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

Pierderea sa poate slăbi un ecosistem, compromițând furnizarea de servicii ecosistemice și făcându-l mai vulnerabil la șocuri de mediu.

Restaurarea ecosistemelor degradate este costisitoare și, în unele cazuri, schimbarea poate deveni ireversibilă.

S-a estimat că până în 2050, oportunitățile de afaceri la nivel mondial care depind de biodiversitate și de serviciile ecosistemice la baza cărora stă aceasta, ar avea o valoare între 800-2300 miliarde de dolari pe an. Cu toate acestea, în practică, la nivel operațional, valoarea biodiversității abia începe să fie luată în considerare în procesul de luare a deciziilor. Dacă se dorește ca biodiversitatea să fie păstrată, aceasta trebuie să devină o practică curentă.

Etapă: „Până în 2020, pierderea biodiversității în UE și degradarea serviciilor ecosistemice vor fi oprite și, în măsura în care acest lucru este realizabil, biodiversitatea va fi restabilită.”

Rețeaua Natura 2000 se află în plină dezvoltare în Uniunea Europeană. În România, aceasta acoperă peste 15% din suprafața țării. Având în vedere această magnitudine, Camera Deputaților consideră nerealist obiectivul stabilit de comunicare, anume că „biodiversitatea va fi restabilită până în 2020”, chiar și la nivel de posibilitate. În același sens, „restabilirea serviciilor ecosistemelor” până în 2020 pare un obiectiv prea optimist în condițiile în care aceste servicii sunt insuficient studiate. Camera Deputaților recomandă Comisiei Europene să explice obstacolele de acest tip în calea atingerii obiectivelor citate și să prevadă strategii alternative pentru astfel de riscuri.

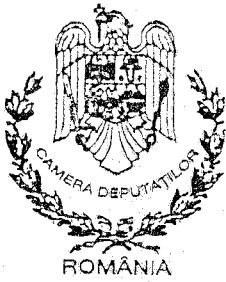
8. În capitolul 4.4 - Apă - sunt stabilite următoarele sarcini pentru Comisia Europeană:

- „continuă integrarea considerațiilor privind eficiența utilizării resurselor în politicile privind apa, cu un plan de salvagardare a apelor europene care să definească o strategie cu costuri mici (în curs);

- evaluează planurile de gestionare a bazinelor hidrografice ale statelor membre, în vederea identificării domeniilor în care sunt necesare acțiuni suplimentare (în 2011)”.

Planurile de management bazinal au fost prevăzute și cu scopul de a armoniza diferite interese ale utilizatorilor de apă, fiind prevăzute în Directiva-cadru a apei. România este situată în totalitate în bazinul Dunării și a elaborat aceste planuri în paralel cu perioada de adaptare la statutul de stat membru.

Dintre utilizatorii resurselor acvatice, populația ca atare (cetățenii) prezintă cea mai mare vulnerabilitate din punct de vedere al respectării intereselor. Camera Deputaților consideră că planurile de management bazinal ar trebui evaluate cu maximă atenție, iar recomandările de îmbunătățire ar trebui să se refere și la modalitățile în care acestea sunt puse la dispoziția cetățeanului european.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

Nu este suficient ca planurile să fie disponibile public, ci informația din acestea ar trebui special prelucrată pentru a fi accesibilă oricărui cetățean.

Comisia Europeană ar trebui să prevadă posibilitatea publicării rezumatelor planurilor de management bazinal în alte limbi ale statelor membre, în special în cele ale statelor vecine celor cărora le aparține planul în cauză.

9. În capitolul 4.7 - Resursele marine - comunicarea subliniază că „[m]ediul marin deține oportunități economice pentru o gamă largă de sectoare, cum ar fi extracția de minerale, produse farmaceutice, biotehnologie și energie. Mediul marin asigură, de asemenea, principalele servicii ecosistemice, cum ar fi funcțiile de reglare naturale care contribuie la combaterea schimbărilor climatice sau pentru încetinirea eroziunii costiere. Presiunile exercitate asupra acestor sisteme, inclusiv prin deversări de substanțe poluante din apele dulci în mare, sunt încă grave, chiar dacă în anumite cazuri în scădere. Nu există o gestiune coerentă a spațiului maritim, ceea ce ne afectează deja posibilitățile de a beneficia de pe urma activităților maritime. Utilizarea instrumentelor de amenajare a spațiului în zonele marine ar contribui la utilizarea eficientă a resurselor.

Epuizarea stocurilor de pește are consecințe economice și sociale grave pentru zonele costiere și contribuie la pierderea biodiversității în sensul tulburării sistemelor, iar poluarea marină și schimbările climatice reprezintă alte provocări (de exemplu, acidifiere). Politica comună a UE în domeniul pescuitului și politica maritimă integrată a UE plasează sustenabilitatea în centrul obiectivelor lor, pentru a asigura utilizarea eficientă și sustenabilă a resurselor marine de către toți operatorii din lanțul de valori.”

În primul paragraf sunt amintite, în mod salutar, serviciile ecosistemice ale mediului marin. În considerarea acestor servicii, al doilea paragraf amintește stocurile de pește și politica de pescuit comunitară.

Într-adevăr, Axa 4 a Fondului European pentru Pescuit este destinată acestor aspecte socio-economice, prevăzând posibilitatea grupurilor comunităților locale de a decide prioritățile de finanțare din fondurile ce le sunt alocate. România are astfel de grupuri în zona costieră a Mării Negre. Camera Deputaților consideră însă că aplicarea condițiilor generale ale Fondului European pentru Pescuit, inclusiv regula N+2 reprezintă un obstacol pentru aceste grupuri, deoarece accesarea finanțării este posibilă numai în situația existenței unei capacități instituționale adecvate a grupurilor, capacitate ce se atinge într-un timp îndelungat mai ales în cazul grupurilor mici și cu resurse interne restrânse, cum este cazul celor din România.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

10. În capitolul 5.1 - Abordarea problemei alimentare - comunicarea aminteste că „[l]anțul valoric al alimentelor și băuturilor în UE este responsabil de 17% din emisiile directe de gaze cu efect de seră și de utilizarea a 28% din resursele noastre materiale, modelele noastre de consum având impacturi globale, în special legate de consumul de proteine animale.

Acest lanț este un utilizator major de apă de calitate superioară, care este esențială pentru reușita sa. Cu toate acestea, numai în UE, 90 de milioane de tone de alimente sunt risipite în fiecare an, fie 180 kg de persoană. O mare parte din acestea sunt alimente, care sunt încă adecvate pentru consumul uman.”

Camera Deputaților consideră ca binevenită prioritatea acordată schimbării comportamentului alimentar. În sprijinul acestei abordări, Camera Deputaților adăugă faptul că supraconsumul alimentar conduce la obezitate, însoțită de numeroase afecțiuni, ceea ce scade calitatea vieții pe plan european și sporește cheltuielile pentru sănătate.

11. În capitolul 5.3 - Asigurarea mobilității eficiente - se amintește că „[u]n sistem de mobilitate modern, eficient din punct de vedere al resurselor, care servește atât pentru pasageri, cât și pentru mărfuri poate contribui în mod semnificativ la competitivitate și sustenabilitate. Cartea albă privind transporturile<sup>2</sup> oferă o gamă largă de opțiuni pentru continuarea politicii globale necesare în domeniul transporturilor.”

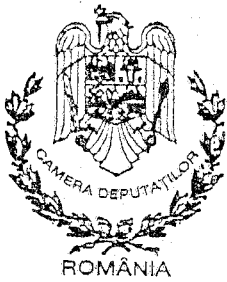
Camera Deputaților recunoaște importanța asigurării mobilității eficiente și caracterul pragmatic al „Cărții albe privind transporturile”. Cu toate acestea, în contextul sporirii eficienței resurselor, Camera Deputaților consideră că ar trebui subliniată și încurajarea „lucrului la distanță” (teleworking).

12. În capitolul 6.1 - Noi modalități de acțiune privind eficiența resurselor - se specifică: „*Dezvoltarea unor indicatori și obiective potențiale*: Stabilirea indicatorilor și definirea unui proces pentru eficiența pe scară largă în utilizarea resurselor va contribui la urmărirea obiectivelor viziunii pentru 2050: politica publică poate fi mai bine elaborată, astfel încât să se țină seama de costurile și beneficiile utilizării mai eficiente a resurselor, iar sectorul privat va beneficia de semnale mai bune pentru planurile de investiții, a previzibilității și transparenței necesare pentru a lua decizii pe termen lung”.

Este de apreciat abordarea cantitativă, prin indicatori, a monitorizării. Totuși, având în vedere atât costul obținerii valorilor unor asemenea indicatori (important pentru un stat membru cu resurse financiare limitate) cât și rolul jucat de aceștia nu doar ca instrument al monitorizării strategice la nivel european, cât și ca instrumente utile în urmărirea eficienței programelor operaționale și a politicilor statelor membre, Camera

---

<sup>2</sup> COM(2011) 144.



# Parlamentul României

## Camera Deputaților

Deputații consideră că ar trebui redus la minim posibil numărul de indicatori obligatorii și, de asemenea, recomandă ca statelor membre să le fie lăsată posibilitatea de a-și forma propriile sisteme de indicatori pentru monitorizare curentă.

13. Comunicarea prezintă în mod integrat relațiile reciproce dintre diferitele politici și domenii europene relevante pentru gestionarea resurselor (în anexă). Camera Deputaților consideră însă că ar trebui adăugat un capitol specific sprijinirii și încurajării IMM-urilor pentru adoptarea unor planuri de afaceri și realizarea unor investiții relevante, inclusiv prin posibilitatea lăsată statelor membre de a formula modalități specifice de sprijin.

Prezenta opinie se adresează președintelui Parlamentului European, al Consiliului și, respectiv, al Comisiei Europene.

**PREȘEDINTE,**

**Roberta Alma ANASTASE**

